

Atsauces datu sistēmas (ATS) lietošanas instrukcija

Versija 0.2

Ievads¹

ATS ir vienota Latvijas kultūras mantojuma atsauces datu zināšanu organizēšanas sistēma, kas izveidota ERAF projekta „Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2. kārtā)” ietvaros kā Kultūras mantojuma platformas apakšsistēma. ATS mērķis ar sakopot, normalizēt un savienot Latvijas kultūras mantojuma institūciju veidotos datus, kas līdz šim glabājušies dažādās informācijas sistēmās, datubāzēs un dokumentos, un nodrošināt vienotu sistēmu jaunu atsauces datu radīšanai un bagātināšanai. ATS nodrošina vienotu piekļuvi, zināšanu pārvaldību un datu sadarbību Latvijas kultūras mantojuma institūcijām, kuru dati ir integrēti ar ATS.

ATS tiek izšķirti vairāki datu objektu veidi – entītes, vārdnīcas un klasifikatori. Šīs instrukcijas ietvaros tiks apskatītas tieši entītes - to meklēšana, labošana, papildināšana un veidošana. Entīte ir jebkurš patstāvīgs datu objekts, kas funkcionē kā noteiktas zināšanu organizēšanas sistēmas daļa. Atbilstoši zināšanu organizēšanas sistēmas funkcionalitātei entīte tiek izmantota, lai bagātinātu digitālā objekta aprakstu, bibliogrāfiskos ierakstus, digitālās enciklopēdijas šķirklus utt. Entīte visplašākajā nozīmē ir uzskatāma par virsklasi, kas sadalīta vairākās apakšklasēs jeb tipos, kas vienkāršības labad saukti par „entīšu veidi” – persona, institūcija, dzimta/ģimene, grupa, vieta, notikums, darbs. Katrs no entīšu veidiem tiek aprakstīts un papildināts, izmantojot dažādas to apakšklases un atribūtus, kas funkcionē kā atsevišķi objektu veidi. Datu modelī ir gan visiem entīšu veidiem kopīgas apakšklases: *Datējums*, *Vārdformas*, dažādi *Klasifikatori* un *kontrolētas vārdnīcas*, *Identifikatori* (URI, kas norāda uz identisku entīti citā informācijas sistēmā vai datu avotā), gan arī apakšklases, kas lietojamas tikai saistībā ar kādu noteiktu entīšu veidu. Šīs apakšklases jeb atribūti ir katram entītes veidam specifiskas īpašības, kas palīdz to nošķirt no citām entītēm un padarīt to atrodamu lietotājam.

Entīšu veidi

- **Persona** - Šī klase ietver reālas personas un personas, kas ir pieminētas reliģiskos darbos, izdomātas un leģendāras personas. Personas, kurām ir vairākas literārās identitātes, vēlams izteikt kā atšķirīgas entītes (instances), savstarpēji šīs entītes sasaistot.
- **Grupa** - Funkcionē gan kā Institūcijas un Dzimtas/Ģimenes virsklase, gan arī ietver sevī instances, kas tiešā veidā neatbilst nevienai no abām apakšklasēm. Piemēram, grupas ar kolektīvu pseidonīmu.
- **Institūcija** - Organizācija vai indivīdu grupa un/vai vairākas organizācijas, kas darbojas kā vienība.

---

¹ Detalizētāk par ATS konceptuālo modeli skat. Skvireckis, E. (2021). *Koncepcija Latvijas kultūras mantojuma institūciju atsauču datu modelim = Conception for the Reference Data Model of Latvian Cultural Heritage Institutions*. LNB Bibliogrāfijas institūts. <https://doi.org/10.52197/FFHE3250>

- **Dzimta/ģimene** - Šajā klasē tiek ietverti vairāki radniecības apakštipi: Dzimta asinsradniecīgu ģimeņu kopa; tādu paaudžu kopa, kuras cēlušas no viena senča; Ģimene – cilvēku sabiedrības vienība, kurā cilvēkus saista laulība un asinsradniecība; Dinastija – monarhu dzimta; virkne vienas dzimtas valdnieku, kuri nomaina cits citu troņa mantošanas kārtībā; Klans – ķeltu tautām (gk. īriem, skotiem, velsiešiem) – dzimta, radnieku grupa.
- **Vieta** - Vietas entīte tiek lietota, lai reprezentētu ģeogrāfisku izvietojumu fiziskā telpā, kurā atrodas aktuāls vai potenciāls objektu vai notikumu novietojums.
- **Notikums** - notikuma klase aptver jebkuru kustību un izmaiņu, t.sk., arī tādus notikumus, kuriem nav tieša nosaukuma, piemēram, dzimšana vai miršana, pārceļšanās, nodarbošanās, attiecības utt. Tomēr, lai gan modelī ir paturēts viss notikuma klases izmantojuma potenciāls, ATS ietvaros paredzēts turpināt jau aizsākto LNB praksi un dokumentēt tikai noteikta tipa, skaidri definētas un identificējamas notikuma entītes, kurām ir savi nosaukumi.
- **Darbs** - Darbs ir noteikts intelektuālās vai mākslinieciskās jaunrades veikums (IFLA LRM²). Kā abstrakta entīte tas ļauj ap sevi sagrupēt izteiksmes, kuras var uzskatīt par ekvivalentām vai gandrīz ekvivalentām tajā, ka tās izsaka darbu. Izteiksme rodas (tiek radīta) reizē ar darbu un manifestāciju (tā nevar pastāvēt, ja to neiemieso manifestācija). ATS ietvaros Darbs un Izteiksme tiek apvienoti vienā entītē – darbs, t.i., Darba entīte pārņem īpašības un attiecības, kas attiecas uz izteiksmes entīti.

Piekļuve ATS

ATS ir iespējams piekļūt divos veidos:

- caur pamatdarbības informācijas sistēmu (PDIS), kas ir integrēta ar ATS. PDIS tiek izsaukts ATS iFrame (uzlēcošais logs), kas ir nemainīgs neatkarīgi no sistēmas. Pati piekļuve var atšķirties un nedaudz variēties atkarībā no PDIS. Piemēram, ja nepieciešamais lauks ir "autors", tad izsauktais ATS logs uzreiz parāda tikai entīšu tipu personas, nepiedāvājot meklēt citos entīšu tipos. Autentifikācija notiek caur PDIS;
- caur tīmekļa adresi <https://ats.lndb.lv/> Šobrīd nav izstrādāta vienota autentificēšanās sistēma un pagaidām autentificēties ir iespējams tikai LNB darbiniekiem. Autoautentificēti lietotāji entītes var labot vai izveidot jaunas entītes, bet neautentificēti lietotāji var tās meklēt un apskatīt (t.sk. saistītos digitālos objektus);

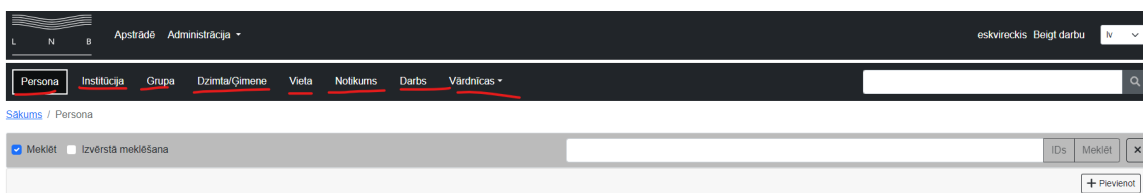
² https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr-lrm/ifla-lrm-august-2017_rev201712.pdf

1. Entīšu pārlūkošana un meklēšana

ATS nodrošina entīšu pārlūkošanu un trīs meklēšanas veidus: vienkāršā meklēšana, vienkāršā meklēšana konkrēta entītes veida ietvaros un izvērstā meklēšana.

1.1. Pārlūkošana

ATS norošina iespēju pārlūkot entītes pa tiem. Šī funkcionalitāte atkarīga no ATS iFrame integrācijas PDIS. Ja ATS iFrame tiek izsaukts no PDIS lauka, kuru paredzēts aizpildīt ar konkrētu entītes veidu (piemēram, autors vienmēr būs entītes tips *Persona*), tad uzlēcošajā logā būs iespējams pārlūkot tikai Personas tipa entītes. Pārlūkošanu pa entīšu tiem pilnībā var izmantot, piekļūstot ATS caur tīmekļa vietni <https://ats.lndb.lv/>.

Izvēloties noteiktu entītes tipu, apakšā būs redzams saraksts ar jaunākajām entītēm noteiktā tipā:

# (330672)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Labo	Darbības
1	483017	Eop. Borņei						0		🔍
2	482939	Jēkabs Spilve						0		🔍
3	482938	Silvija Žvargina			pamatskolas skolotājs			0		🔍
4	482933	Gaida Salemece			pamatskolas skolotājs			0		🔍
5	482931	M. Kann						0		🔍
6	482927	Biruta Mazīre			pamatskolas skolotājs			0		🔍
7	482925	V. Povstjancis						0		🔍

Katram entītes tipam atšķiras kolonas, kuras tiek attēlotas entīšu sarakstā. Personai tās ir: ATS ID, Pilns vārds, Dzimšanas datums, Miršanas datums, Nodarbošanās, Satur, Avots, DO skaits, Labo, Darbības. Sarakstu ir iespējams kārtot pēc vairāku kolonu vērtībām, klikšķinot uz kolonas virsraksta (šobrīd sarakstu nevar kārtot pēc kolonas *Pilns vārds*, *Nodarbošanās*):

«« 1 2 3 4 5 6 ... 3306 »» Ierakstu skaits: 100 -

# (330572)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums ▼	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Labo	Darbības
101	315534	Niklāvs Kadķis	2000-08-22		fotogrāfs			0		🔍 🗑️
102	323669	Katrina Urbāne	2000-08-15					0		🔍 🗑️
103	462949	Daniela Vismāne	2000-08-10					0		🔍 🗑️
104	377829	Kristaps Celmiņš	2000-08-02					0		🔍 🗑️
105	379409	Kitija Pekaine	2000-07-28					0		🔍 🗑️
106	319988	Annija Drungīla	2000-06-15					0		🔍 🗑️
107	291876	Karīna Marta Zvirbulē	2000-06-04					0		🔍 🗑️
108	380892	Brigīta Birkova	2000-05-31					0		🔍 🗑️
109	379552	Aleksandrs Mironovs	2000-05-26		politologs			0		🔍 🗑️
110	328741	Anna Kuze	2000-04-28					0		🔍 🗑️

Entiņu sarakstā ir iespējams izvēlēties attēloto entiņu skaitu vienā lapā:

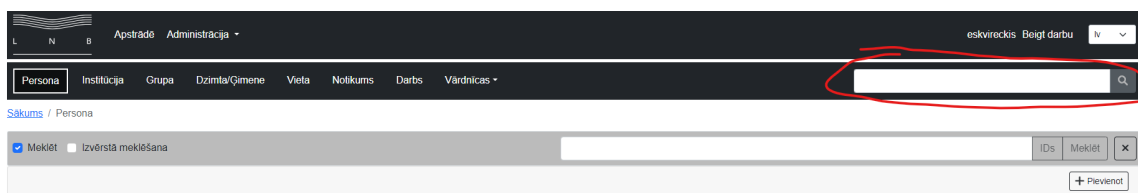
«« 1 2 3 4 5 6 ... 3306 »» Ierakstu skaits: 100 -

# (330572)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums ▼	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Labo	Darbības
101	315534	Niklāvs Kadķis	2000-08-22		fotogrāfs			0		🔍 🗑️
102	323669	Katrina Urbāne						0		🔍 🗑️
103	462949	Daniela Vismāne						0		🔍 🗑️
104	377829	Kristaps Celmiņš	2000-08-02					0		🔍 🗑️
105	379409	Kitija Pekaine	2000-07-28					0		🔍 🗑️
106	319988	Annija Drungīla	2000-06-15					0		🔍 🗑️
107	291876	Karīna Marta Zvirbulē	2000-06-04					0		🔍 🗑️
108	380892	Brigīta Birkova	2000-05-31					0		🔍 🗑️

1.2. Vienkāršā meklēšana (visos tipos)

Vienkāršā meklēšana notiek vienlaicīgi visos entiņu tipos, meklējot rezultātus visos laukos. Līdzīgā kā pārlūkošanas gadījumā, šī funkcionalitāte atkarīga no ATS iFrame integrācijas PDIS. Ja ATS iFrame tiek izsaukts no PDIS lauka, kuru paredzēts aizpildīt ar konkrētu entītes veidu (piemēram, autors vienmēr būs entītes tips *Persona*), tad uzlēcošajā logā vienkāršā meklēšana visos entiņu tipos nebūs iespējama. Vienkāršo meklēšanu visos tipos pilnībā var izmantot, piekļūstot ATS caur tīmekļa vietni <https://ats.lndb.lv/>.

Vienkāršās meklēšanas logs visos entiņu tipos atrodas vienā joslā ar entiņu tipu sadaļām:

Rezultātu saraksts tiek sadalīts pa entiņu tipie vairākās cilnēm. Katras cilnes labajā malā tiek parādīts atrasto rezultātu saraksts. Uzspiežot uz katru no cilnēm, tiek parādīts rezultātu saraksts konkrēta entiņu tipa ietvaros:

Persona   Institūcija   Grupa   Dzimta/Gimene   Vieta   Notikums   Darbs   Vārdnīcas -   **kandava**

Sākums / Vienkāršota meklēšana

Meklētā vērtība: kandava

Persona 129   Institūcija 43   Dzimta/Gimene   Vieta 48   Notikums 2   Darbs 3   Temats 10   Forma/Žanrs   Grupa 7

«
1 2
»
Ierakstu skaits: 100

# (129)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Darbības
1	239404	Irma Dzene	1997-01-19			Irma Dzene dzimusi 1997. g. 19. janvārī Rīgā, nodarb.	Piezīmes	0	👁️
2	322590	Lauris Strautmanis	1995-06-05			Lauris Strautmanis. Šāvējs, zemessargs, apsardzes.	Piezīmes	0	👁️
3	308751	Elza Gulbe	1993-06-13			11. lpp. (Gulbe, Elza, Elza Gulbe turpina sportisko karj.	Piezīmes	0	👁️
4	380094	Elīna Rasnace	1992-07-11			Elīna Rasnace. Dzimšanas gads: 1992. Izglītība: Latv.	Piezīmes	0	👁️
5	451354	Linda Zeltiņa	1991			Linda Zeltiņa. Dzimšanas gads: 1991. Dzīvesvieta: Di.	Piezīmes	0	👁️
6	384464	Justīne Balgaļve	1990-03-29			(Dzimtā pilsēta: Kandava; pašreizējā pilsēta: Rīga, d...	Piezīmes	0	👁️

Visu trīs meklēšanas rezultātu sarakstā ir divas kolonas, kas attiecas uz pašu vaicājumu - Satur un Avots:

Satur - Parāda lauka vērtību, kurā konkrētais vaicājums ir atrasts. Kolonā attēlota tikai daļa no visa atrastā lauka vērtības. Ja nepieciešams, noklikšķinot uz konkrētās vērtības, tiek parādīta visa lauka vērtība:

Persona 129   Institūcija 43   Dzimta/Gimene   Vieta 48   Notikums 2   Darbs 3   Temats 10   Forma/Žanrs   Grupa 7

«
1 2
»
Ierakstu skaits: 100

# (129)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Darbības
1	239404	Irma Dzene	1997-01-19			Irma Dzene dzimusi 1997. g. 19. janvārī Rīgā, nodarb.	Piezīmes	0	👁️
2	322590	Lauris Strautmanis	1995-06-05			Lauris Strautmanis. Šāvējs, zemessargs, apsardzes.	Piezīmes	0	👁️
3	308751	Elza Gulbe	1993-06-13			Elīna Rasnace. Dzimšanas gads: 1992. Izglītība: Latvijas Universitāte, Vēstures un filozofijas fakultāte, vēstures maģistra studiju programma: Kandavas mēkslās skola. Mākslās skolai programma. Darbaviete: Baldones muzejs, Muzeja vadītāja	Piezīmes	0	👁️
4	380094	Elīna Rasnace	1992-07-11			Elīna Rasnace. Dzimšanas gads: 1992. Izglītība: Latv.	Piezīmes	0	👁️
5	451354	Linda Zeltiņa	1991			Linda Zeltiņa. Dzimšanas gads: 1991. Dzīvesvieta: Di.	Piezīmes	0	👁️
6	384464	Justīne Balgaļve	1990-03-29			(Dzimtā pilsēta: Kandava; pašreizējā pilsēta: Rīga, d...	Piezīmes	0	👁️
7	273440	Madara Botmane	1987-11-25			Madara Botmane (dzimusi 1987. gada 25. novembrī ...	Piezīmes	4	👁️
8	278208	Ernests Vīlins	1984		mākslinieks	16. lpp. (Kauļauskene, Lana, Caku un meģaņģeļu n...	Piezīmes	0	👁️

Avots - Norāda uz konkrēto lauku, kurā meklētā vērtība ir atrasta. Piemēram, redzams, ka meklējot "kandava", personām šī vērtība atrasta piezīmju laukā:

Meklētā vērtība: kandava

Persona 129   Institūcija 43   Dzimta/Gimene   Vieta 48   Notikums 2   Darbs 3   Temats 10   Forma/Žanrs   Grupa 7

«
1 2
»
Ierakstu skaits: 100

# (129)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Darbības
1	239404	Irma Dzene	1997-01-19			Irma Dzene dzimusi 1997. g. 19. janvārī Rīgā, nodarb.	Piezīmes	0	👁️
2	322590	Lauris Strautmanis	1995-06-05			Lauris Strautmanis. Šāvējs, zemessargs, apsardzes.	Piezīmes	0	👁️
3	308751	Elza Gulbe	1993-06-13			11. lpp. (Gulbe, Elza, Elza Gulbe turpina sportisko karj.	Piezīmes	0	👁️
4	380094	Elīna Rasnace	1992-07-11			Elīna Rasnace. Dzimšanas gads: 1992. Izglītība: Latv.	Piezīmes	0	👁️
5	451354	Linda Zeltiņa	1991			Linda Zeltiņa. Dzimšanas gads: 1991. Dzīvesvieta: Di.	Piezīmes	0	👁️
6	384464	Justīne Balgaļve	1990-03-29			(Dzimtā pilsēta: Kandava; pašreizējā pilsēta: Rīga, d...	Piezīmes	0	👁️
7	273440	Madara Botmane	1987-11-25			Madara Botmane (dzimusi 1987. gada 25. novembrī ...	Piezīmes	4	👁️

Rezultātu sarakstu ir iespējams kārtot tāpat kā pārlūkošanā.

1.3. Vienkāršā meklēšana konkrētā entīšu tipā

Ja augšējā rīkjoslā tiek izvēlēts kāds konkrēts entīšu tips, tad ir iespējams veikt vienkāršo meklēšanu konkrēta entītes tipa ietvaros. Meklēšana notiek visos laukos, bet ierobežota ar konkrētu entītes tipu (atšķirībā no vienkāršās meklēšanas visos tipos).

Kad tiek izvēlēts noteikts entītes tips, pēc noklusējuma meklēšana notiek, izmantojot vienkāršo meklēšanu. Meklēšanas logs atrodas zem entīšu tipu sadaļas (atšķirībā no vienkāršās meklēšanas visos tipos).

# (330572)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Labo	Darbības
1	483017	Eco Bonni						0		
2	482939	Jēkabs Solive						0		
3	482938	Silvija Žvaginā			pamatskolas skolotājs			0		
4	482933	Gaida Saleniece			pamatskolas skolotājs			0		

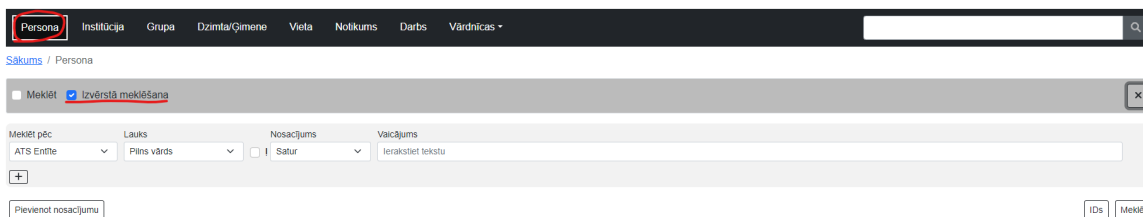
Rezultātu saraksts neatšķiras no vienkāršās meklēšanas visos tipos. ATšķirība ir tikai tā, ka rezultātu saraksts attēlo vienu entītes tipu, kurš iepriekš tika izvēlēts:

# (129)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Darbības
101	224709	Inga Priede	1966-07-29			2009.6.6. ...ievēlēja par Kandavas novada domes de	Piezīmes	2	
102	224522	Ints Leitarts	1953-08-03		speciālais izglītības skolotājs, sociālais darbinieks	Ints Leitarts skolotājs, pašvaldības darbinieks. Dzimis	Piezīmes	0	
103	224028	Agnis Rība	1966		fotogrāfs, mednieks	Medijumu pirmatpazīšanas vietas "Strautņi" īpašnieks	Piezīmes	0	
104	221810	Aleksandrs Štrombergs	1892-01-25	1965-07-06	gleznotājs, grafīkis	1. sēj. 180. lpp. (Štrombergs (Stromberg) Aleksandrs	Piezīmes	2	
105	219809	Aina Liepa	1935-12-21			Aina Liepa - tekstiņiece, floriste un strājniece, dzimu	Piezīmes	0	

1.4. Izvērstā meklēšana

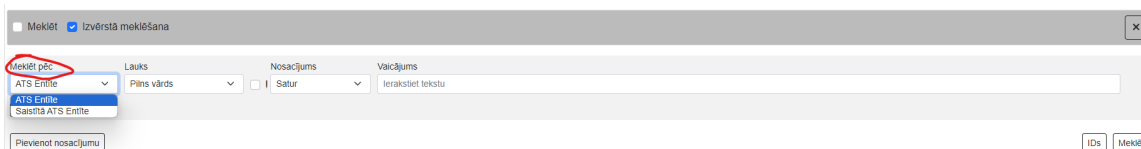
Izvēloties konkrētu entīšu tipu, blakus vienkāršajai meklēšanai ir iespējams izvēlēties izvērsto meklēšanu, kas darbosies izvēlētajā entīšu tipa ietvaros.

Līdzīgi kā iepriekš, šī funkcionalitāte atkarīga no ATS iFrame integrācijas PDIS. Ja ATS iFrame tiek izsaukts no PDIS lauka, kuru paredzēts aizpildīt ar konkrētu entītes veidu (piemēram, autors vienmēr būs entītes tips *Persona*), tad solis entīšu tipa izvēlei jau būs izpildīts un nepieciešams izvēlēties starp vienkāršo meklēšanu konkrēta entīšu tipa ietvaros un izvērsto meklēšanu, kas arī darbosies konkrētā entīšu tipa ietvaros.

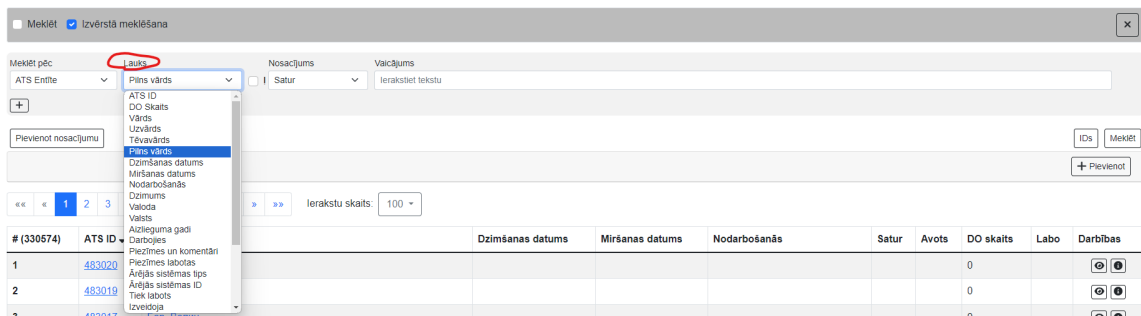

Kad izvēlēta izvērstā meklēšana, apakšā ir iespējams veidot komplikētu vaicājumu, kas aptver gan vaicājumus katrā entītes laukā, gan ar citās entītes, kas saistītas ar meklējamo entīti, piemēram, personas ar dzimšanu vietu "Rīga" (Rīga ir entīte ar tipu "Vieta"). **Meklēšana pēc saistītās entītes vēl ir izstrādē un nedarbojas pilnīgi!** Izvērstā meklēšana sadalīt vairākos kritērijos:

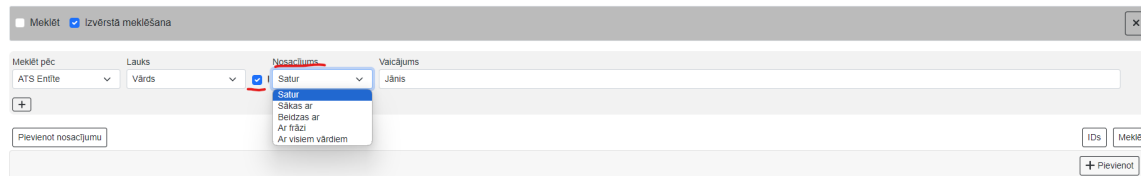
- **Meklēt pēc** - izkrītoša izvēlne, kur var definēt, vai tiek meklēti konkrētas entītes atribūti "ATS entīte", vai arī saistītā entīte "Saistītā ATS entīte"

- **Lauks** - izkrītošajā izvēlnē tiek piedāvāti visi atribūti (lauki), kas atbilsto konkrētajam entītes tipam. Lauki atšķiras atkarībā no izvēlēta entītes tipa

- **Nosacījums** - tiek definēts vaicājuma nosacījums, piemēram, *Satur*, *Sākas ar* u.tml. Blakus nosacījumam atrodas **izvēles rūtiņa**. Ja to atzīmē, tad tiek meklēts noliegums, piemēram, *Nesatur*, *Nesākas ar* u.tml.

- **Vaicājums** - šeit jāievada pats vaicājums. Vaicājuma formāts var atšķirties atkarībā no izvēlēta Lauka. Tas var būt:

Brīvi ievadāms teksts

Meklēt Izvērstā meklēšana

Meklēt pēc: ATS Entite Lauks: Nosacījums: Satur Vaicājums:

Izkrietoša izvēlne

Meklēt pēc: ATS Entite Lauks: Nosacījums: Satur Vaicājums:

« « 1 2 » » Ierakstu skaits: 100

#	(125)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimis	Satur	Avots	DO skaits	Labo	Darbības
1		476104	Matīss Kalniņš	1982		Vārds	0		☐ ☐

Datuma lauks

Meklēt Izvērstā meklēšana

Meklēt pēc: ATS Entite Lauks: Nosacījums: Vienāds Vaicājums:

« « 1 2 3 4 5 6 ... 4949 » » Ierakstu skaits:

2024

Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Dublikāti	Darbības
1970-03-17				0	0 (0/0)	☐ ☐

Vaicājumus ir iespējams atkārtot un kombinēt, lai atrastu iespējami precīzu rezultātu sarakstu, spiežot "+" pogu. Piemēram, attēlā ir veikts vaicājums, kur prasīts: Persona, kurai vārds ir "Jānis" (teksta lauks), kuras nodarbošanās ir "fotogrāfs" (vērtība no klasifikatora) un kura dzimusi pēc 1900. gada (datuma lauks). Kopā atrasti 52 rezultāti:

Meklēt Izvērstā meklēšana

Meklēt pēc: ATS Entite Lauks: Nosacījums: Satur Vaicājums:

Meklēt pēc: ATS Entite Lauks: Nosacījums: Satur Vaicājums:

Meklēt pēc: ATS Entite Lauks: Nosacījums: Lielāks par vai vien Vaicājums:

« « 1 2 » » Ierakstu skaits: 50 Kopā: 52

2. ATS entītes uzbūve/struktūra

Entītes atvēršana

Meklējot ATS entītes, kuras izmantot digitālā objekta aprakstā, ir iespējams atvērt un apskatīt katras entītes ierakstu atsevišķi. Tas sniedz iespēju ne tikai izmantot entītes, bet arī papildināt vai labot informāciju par tām. ATS piedāvā divus variantus kā var apskatīt entīti, kas atrodas rezultātu saraksta pēdējā kolonā "Darbības" un apzīmētas ar ikonām:

1) Ikona "Info" ļauj ātri paskatīties entītes papildus datus, neizejot no rezultātu saraksta. Šeit tiek sniegta papildus informācija par entīti, kas ļauj to labāk identificēt. Katram entīšu tipam atšķiras attēlotā informācija:

«« 1 »» Ierakstu skaits: 100 -

# (59)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimisšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Darbības
1	359656	Rainis				Rainis	Pamatforma	231	
2	110023	Jānis Rainis	1865-09-11	1929-09-12	rakstnieks, dzejnieks, dramaturgs, jurists	Rainis	Pamatforma) Papildforma) Piezīmes)	1147	
ALEPH ID: Vārdformas: Dzimums: Nodarbošanās: Valoda:			LNC10-000003165 Райнис, Янис Райнис; Я Райнис; Янис Плиекшанс; Ян Райнис; Янис Райнис; Henricus Lettus.; Bezdarbis.; Petrapiliets.; Jasietis.; Jahnis Pleekschans; Jāns Jasēnu Pliķis; Jānis Krījānis Pliekšāns; Jānis Pliekšāns; J. Pliekšāns; Jānis Pliekšāns; Rainis.; Jānis Rainis; J. Rainis; Янис Райнис; Я Райнис; Ян Райнис; Янис Райнис; И. Райнис; Jānis Rainis vīnētis rakstnieks, dzejnieks, dramaturgs, jurists latviešu valoda, vācu valoda, krievu valoda, itāļu valoda						
3	111651	Rainis Remass	1937-12-15	2001-10-07	tuļkotājs, dzejnieks	Rainis	Pamatforma) Papildforma)	1	

2) Ikona "actiņa" ļauj atvērt entītes ierakstu pilnībā. Tas sniedz iespēju ne tikai identificēt un izmantot entīti, bet arī papildināt vai labot informāciju par to. Entīti var atvērt arī meklēšanas rezultātu saraksta kreisajā malā, smiežot uz ATS ID numuru vai vērtību, kas atrodas kolonā "Pilns vārds":

Atsauces dati

Meklēt Izvērstā meklēšana Māra Zāļīte, 1952 IDs Meklēt + Pievienot

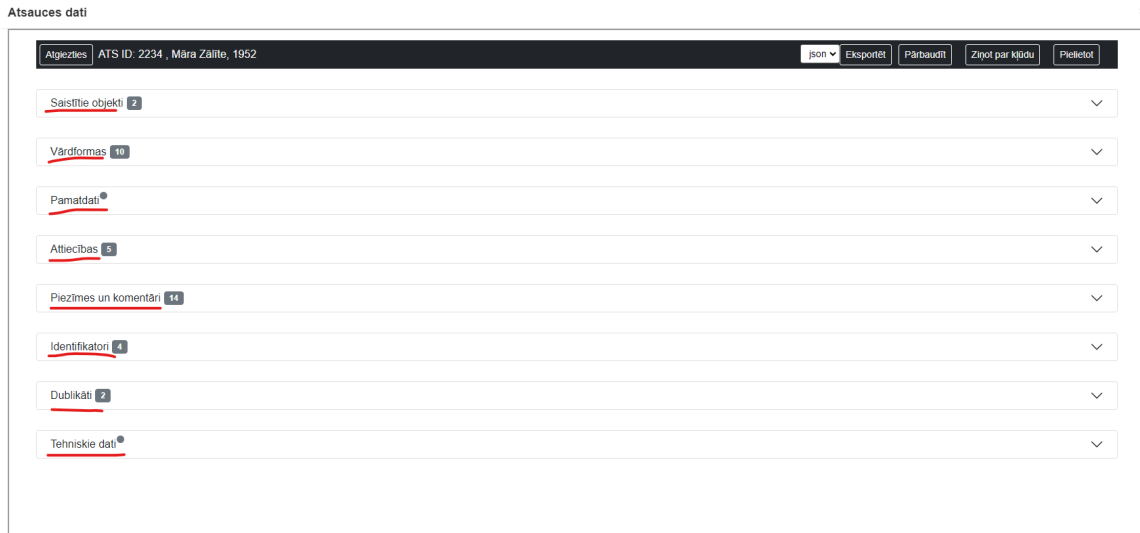
«« 1 2 3 4 5 6 ... 18 »» Ierakstu skaits: 50 -

# (866)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimisšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	DO skaits	Darbības
1	2234	Māra Zāļīte	1952-02-18			2	
2	366898	Kāris Zāļīte	1894	1960		0	
3	586617	Kāris Zāļīte	1984-07-22		fiziķis	0	
4	382303	Vita Zāļīte	1986-03-04			0	
5	121579	Dzintra Zāļīte	1952			0	
6	82484	Elīna Zāļīte	1898-10-19	1955-04-07		0	
7	47271	Milda Zāļīte	1903-06-11	1981-05-29		0	
8	501500	Margo Zāļīte	1980			0	
9	533931	Ilma Zāļīte	1957-08-25			1	
10	479788	Vēsma Zāļīte	1929			0	
11	111438	Pēteris Zāļīte	1864	1939		0	

ATS ID: 2234 Pilns vārds: Māra Zāļīte Datējums no: 1952-02-18 DO skaits: 2

Entītes ieraksta uzbūve

Katram ATS entītes tipam ir atšķirīgi atribūti, kas palīdz entīti aprakstīt, bet visiem entīšu tipiem ir vienāda uzbūve. ATS entīte sastāv no 8 blokiem, kurus var atsevišķi izvērst vai savērst. Pēc noklusējuma, kad atver entītes ierakstu, visi bloki ir savērsti, izņemot *Vārdformas*, kas ir izvērsta. Katru bloku var savērst vai izvērst, spiežot uz konkrētā bloka nosaukuma:

Katrā blokā tiek uzrādīts atribūtu un/vai vērtību skaits, kas tajā lietots:

2.1. Saistītie objekti

Šeit automātiski veidojas saraksts ar visiem digitālajiem objektiem, kuros lietota šī entīte. Kolonnā *Darbības*, spiežot uz pogas ar actiņas ikonu, varam atvērt saistīto digitālo objektu.

Atsauces dati

Algeciras ATS ID: 2234, Māra Zāļīte, 1952

Saisītie objekti 2

«« 1 »» Ierakstu skaits: 10

# (2)	DOM ID	Nosaukums	Autors	Datējums	Veids	Darbības
1	21408	Dzejas dienu pasākumi	Salcēvičs, Romvalds, 1949-	1973	Fotogrāfija	📷
2	21411	Dzejas dienu pasākumi	Salcēvičs, Romvalds, 1949-	1973	Fotogrāfija	📷

Vārdformas 10

Pamatdati

2.2. Vārdformas

Vārdformu katrai entītei var būt bezgalīgi daudz, un tās iedalītas pamatformās (*prefLabel*) un papildformās (*altLabel*). Katrā valodā var būt tikai VIENA pamatforma un neskaitāmas papildformas. Pretī izvēlētajai pamatformai redzams ķeksītis kolonnā *Pamatforma*.

Katrai vārdformai ir vairāki atribūti, kas attiecas uz pašu vārdformu (nevis visu ierakstu!). Personu vārdformas atribūti ir šādi (pārējiem entīšu tiptiem tie ir nedaudz atšķirīgi, bet principi paliek nemainīgi neatkarīgi no entītes tipa):

Atsauces dati

Algeciras ATS ID: 2234, Māra Zāļīte, 1952

Vārdformas 10

«« 1 »» Ierakstu skaits: 10

# (10)	Pilns vārds	Vārds	Uzvārds	Citi apzīmējumi	Tēva vārds	Valoda	Datējums no	Datējums līdz	Avots	Pamatforma
1	Māra Zāļīte	Māra	Zāļīte			Latvian				✓
2	М. Заліта	М.	Заліта			Belarusian				
3	Мара Заліта	Мара	Заліта			Belarusian				
4	Mara Zāļīte	Mara	Zāļīte			Georgian				
5	M. Zāļīte	M.	Zāļīte			Latvian				
6	Māra Zāļīte	Māra	Zāļīte			Latvian				
7	Мара Заліта	Мара	Заліта			Russian				
8	М. Заліта	М.	Заліта			Russian				
9	Мара Заліта	Мара	Заліта			Russian				
10	Мара Заліта	Мара	Заліта			Undetermined				

«« 1 »» Ierakstu skaits: 10

- * **Valoda** – konkrētās vārdformas valoda (vērtība no klasifikatora).
- * **Pilns vārds** – personas pilns vārds. Tiek ģenerēts automātiski no pārējiem atribūtiem, ja tie ir aizpildīti. Labojot esošu vai pievienojot jaunu ATS entīti, šo nevajag mainīt!
- * **Vārds** – personas vārds (ja vairāki vārdi, tad raksta vienā rindā, atdalot ar atstarpī).
- * **Uzvārds** – personas uzvārds.

- * **Numerācija** – numerācija, kas parādās vārdformā (piemēram, "Jānis Pavils II" numerācija ir "II").
- * **Citi apzīmējumi** – apzīmējums, kas tiek lietots kopā ar vārdu (piemēram, "Dāvis Sīmanis, juniors" citi apzīmējumi būs "juniors").
- * **Tēva vārds** – domāts vārdformām (parasti krievu), kurām lieto arī tēva vārdu (piemēram, "Александр Давидович Гриберман" tēva vārds būs "Давидович").
- * **Avots** – lauka vērtība aizpildāma brīvā formā, norādot avotu, kurā konkrētā vārdforma atrodama/lietota.
- * **Datējums no / Datējums līdz** – konkrētās vārdformas lietojuma datējums (nevis personas dzīves gadi!); parasti to nenorāda, bet specifiskos gadījumos to var norādīt (piemēram, kad tiek mainīts uzvārds).
- * **Pamatforma** – katrā valodā var būt tikai VIENA pamatforma un neskaitāmas papildformas. Vienā valodā var izvēlēties vienu pamatformu, atšķesējot lauku *Pamatforma*.

2.3. Pamatdati

Katram entītes tipam pamatdati atšķiras, bet kopējais princips paliek nemainīgs. Pamatdatu sadaļā tiek norādīta papildu informācija par entīti, kas ļauj to labāk identificēt. Lielākoties pamatdatu aizpildīšanai tiek izmantoti ATS klasifikatori. Sadaļā *Pamatdati* ir 2 apakšbloki: *Atribūti* un *Datumi*.

Atribūti – šeit tiek norādīta dažāda informācija par entīti. Lielākoties tiek izmantoti klasifikatori. Piemēram, entītes tipam *Persona* ir izmantoti četri atribūti – *Dzimums*, *Nodarbošanās*, *Valoda*, *Valsts*.

Atsauces dati

Algeizies | ATS ID: 2234, Māra Zālīte, 1952 |

Saistītie objekti 2

Vārdformas 10

Pamatdati

Atribūti

Dzimums	sieviete
Nodarbošanās	
Valoda	Latvian
Valsts	

Datumi

Dzimšanas datums	1952-02-18	Aizlieguma gadi		Darbojies	
Miršanas datums					

Attiecības 0

ATS ID: 2234 | Pilns vārds: Māra Zālīte | Datējums no: 1952-02-18 | DO skaits: 2

Datumi – šeit tiek norādīti datējumi, kas saistīti ar konkrēto entīti (nejaukt ar vārdformu datējumiem, kurus izmanto konkrētās vārdformas lietojuma datēšanai!). Katram entītes tipam datumu lauki var atšķirties. Personai tie ir:

- Dzimšanas datums – datums, kad persona ir dzimusi.
- Miršanas datums – datums, kad persona ir mirusi.
- Aizlieguma gadi – gadi, kad personas radītie darbi ir bijuši aizliegti (attiecas uz padomju periodu). Šo izmanto, lai precīzi aprēķinātu autortiesības.
- Darbojies – datums, kad konkrētā persona ir darbojusies. Šo norāda tikai gadījumos, kad nav zināms dzimšanas un/vai miršanas datums, lai varētu identificēt periodu, kad persona ir dzīvojusi.

Atsauces dati

Algežizies ATS ID: 2234, Māra Zālīte, 1952

json Eksportēt Pārbaudīt Ziņot par kļūdu Piellietot Labot

Saistītie objekti 2

Vārdformas 10

Pamatdati

Atribūti

Dzimums	sieviete
Nodarbošanās	
Valoda	Latvian
Valsts	

Datumi

Dzimšanas datums	1952-02-18	Aizlieguma gadi		Darbojies	
Miršanas datums					

Attiecības 5

ATS ID:	Pilns vārds:	Datējums no:	DO skaits:
2234	Māra Zālīte	1952-02-18	2

2.4. Attiecības

Šajā blokā tiek norādīta entītes saistība (attiecības) ar citām entītēm. Entītes attiecības ir sadalītas atbilstoši saistītās entītes tipam, piemēram, personai “Māra Zālīte” ir saistība ar vietas entīti “Krasnojarskas novads”. Katru saistību/attiecību veidu var izvēlēties no klasifikatora, kas veidots atbilstoši visām iespējamām saistībām starp dažādiem entīšu tipiem. Piemēram, attiecību veids starp personas entīti “Māra Zālīte” un vietas entīti “Krasnojarskas novads” ir “dzimšanas vieta”:

Atsauces dati

Algežizies ATS ID: 2234, Māra Zālīte, 1952

json Eksportēt Pārbaudīt Ziņot par kļūdu Piellietot Labot

Saistītie objekti 2

Vārdformas 10

Pamatdati

Attiecības 5

Persona Institūcija Dzimta/Gimene **Vieta 1** Notikums Darbs Temats 5 Forma/Žanrs Grupa 1

« « 1 » » Ierakstu skaits: 10

# (1)	Attiecību veids	Nosaukums	ATS ID	Datējums no	Datējums līdz	Avots	Darbības
1	<u>dzimšanas vieta</u>	<u>Krasnojarskas novads (Krievija)</u>	119037				

« « 1 » » Ierakstu skaits: 10

ATS ID:	Pilns vārds:	Datējums no:	DO skaits:
2234	Māra Zālīte	1952-02-18	2

2.5. Piezīmes un komentāri

Katrai entītei ir iespējams pievienot piezīmes un komentārus. Lielākā daļa piezīmju tiek automatizēti ielasītas no citām informācijas sistēmām. Visiem entīšu tipiem *Piezīmju un komentāru sadaļa* ir identiska. Tā sastāv no:

- Valoda.
- Datums – datums, kad piezīme veikta vai labota (aizpildās automātiski).
- Piezīmes tips – vērtība no klasifikatora.
- Teksts – piezīmes teksts.
- Publisks – pazīme, vai piezīme ir publiski atrādāma vai nav (tikai lokāli redzama lietotājiem, kuri ir pieslēgušies ar savu profilu).
- Avots – avots, kur atrodama piezīmes tekstā esošā informācija.
- Avota URL – avota saite, kur atrodama piezīmes tekstā esošā informācija.

Atsauces dati

Algeizies ATS ID: 2234 , Māra Zālīte, 1952 json Eksportēt Pārbaudīt Zināt par kļūdu Pielietot Labot

Piezīmes un komentāri 14

Valoda	Latvian
Datums	08.11.2023 11:37
Piezīmes tips	
Teksts	146. lpp. (Dziesmiņa par vienu lāci - M. Zālītes vārdi)
Publisks	true
Avots	Gadskārtnu mozaika : [Dziesmu un rotalu krāj.], 2004:
Avota URL	

Valoda	Latvian
Datums	08.11.2023 11:37
Piezīmes tips	
Teksts	(Содерж.: Залите М.)
Publisks	true
Avots	Родина, 1985:
Avota URL	

Valoda	Latvian
Datums	08.11.2023 11:37
Piezīmes tips	
Teksts	ttip. (Māra Zālīte)
Publisks	true
Avots	Pilna Māras istabīņa, 1996:

ATS ID: 2234   Pilns vārds: Māra Zālīte   Datējums no: 1952-02-18   DO skaits: 2

2.6. Identifikatori

Šajā blokā tiek norādīti identifikatori no citām sistēmām vai platformām. Sistēmu saraksts, kuru identifikatori tiek lietoti, lai papildinātu ATS entītes, ir iepriekš definēts. Nospiežot uz saitēm vai uz pogas ar actiņas ikonu, tiek atvērts jauns logs, kas aizved uz konkrētās sistēmas ierakstu.

Atsauces dati

Algeizties ATS ID: 2234, Māra Zālīte, 1952

json Eksportēt Pārbaudīt Ziņot par kļūdu Pieļaut Labot

Piezīmes un komentāri 14

Identifikatori 4

«« « 1 »» Ierakstu skaits: 10

# (4)	Sistēmas nosaukums	Sistēmas ieraksta ID	Sistēmas ieraksta URI	Darbības
1	ISNI	000000374404975	http://www.isni.org/000000374404975	
2	VIAF	18328499	http://viaf.org/viaf/18328499	
3	Aleph	LNC10-000002234	https://kopkatalogs.lv/F/?func=direct&local_base=lnc10&doc_number=000002234	
4	Wikidata	Q2335963	https://www.wikidata.org/wiki/Q2335963	

«« « 1 »» Ierakstu skaits: 10

Dublikāti 2

Tehniskie dati

ATS ID: 2234	Pilns vārds: Māra Zālīte	Datējums no: 1952-02-18	DO skaits: 2
-----------------	-----------------------------	----------------------------	-----------------

2.7. Dublikāti

ATS entītes nav iespējams dzēst, bet tās ir iespējams apvienot, ja droši zināms, ka divas entītes ir viens un tas pats, resp., tās reprezentē vienu un to pašu reālās pasaules objektu. Šajā blokā uzkrājas entīšu saraksts, kas ir dalāms divās daļās:

- *apvienošanas kandidāti* – entīšu saraksts, kurā ir entītes, kas tiek uzrādītas kā iespējami dublikāti konkrētajai entītei;
- *dublikāti* – entītes, kuras ir apvienotas ar konkrēto entīti.

Atsauces dati

Algeizties ATS ID: 2234, Māra Zālīte, 1952

json Eksportēt Pārbaudīt Ziņot par kļūdu Pieļaut Labot

Attiecības 5

Piezīmes un komentāri 14

Identifikatori 4

Dublikāti 2

«« « 1 »» Ierakstu skaits: 10

# (2)	ATS ID	Pilns vārds	Izveidots	Darbības
1	442853	Māra Zālīte	13.01.2016. 12:35:07	
2	444086	Māra Zālīte	13.01.2016. 13:31:24	

«« « 1 »» Ierakstu skaits: 10

Tehniskie dati

ATS ID: 2234	Pilns vārds: Māra Zālīte	Datējums no: 1952-02-18	DO skaits: 2
-----------------	-----------------------------	----------------------------	-----------------

Šī sadaļa vēl ir izstrādes stadijā un var mainīties!

2.8. Tehniskie dati

Automātiski ielasīti un izveidoti dati par ierakstu. Šos datus nevar rediģēt.

Atsauces dati

Algeizies ATS ID: 2234, Māra Zāļi, 1952

json Eksportēt Pārbaudīt Ziņot par kļūdu Pielietot Labot

Atbilstošs 5

Piezīmes un komentāri 14

Identifikatori 4

Dublikāti 2

Tehniskie dati

Metadati	
Datus ievietoja	03ilvaa
Izveidots	26.11.2012 15:27
Datus laboja	ATS Admin
Labots	09.11.2023 10:52
Kvalitātes līmenis	1
Versijas numurs	3
Objekta veids	Persona
Datu avots	Ats

ATS ID: 2234 Pilns vārds: Māra Zāļi Datējums no: 1952-02-18 DO skaits: 2

2.9. Datējumi

2.9.1. Datējumu ievades forma

Lai norādītu datējumu, ATS tiek izmantota vienota datējumu ievades forma, kas paredzēta iespējami plašam datumu norādes aptvērumam. Šī forma funkcionē vienādi neatkarīgi no sadaļas, kur tā izmantota:

- -   p.m.ē. precīzs ▼

- precīzs
- starp
- neskaidrs
- ap
- vai
- pirms
- pēc
- nenoteikts

Formā ir iekļauti:

- 3 aizpildāmi lauki, kas atdalīti ar defisēm (atbilstoši gads-mēnesis-diena; GGGG-MM-DD);
- atzīme “p.m.ē.”;
- datumu klasifikators – ir iespējams izvēlēties dažādus gadījumus, lai aptvertu iespējami plašu datējumu funkcionalitāti un pierakstu.

ATS datuma kvalifikators	Komentārs	Piemērs (datējuma vārdiskā izteiksme)
precīzs	Lieto, kad ir zināms konkrēts gads, mēnesis un/vai datums; šī klasifikatora vērtība ir izvēlēta pēc noklusējuma	2005 2005-12-24
starp	Lieto, lai norādītu datējumu, kad zināms tikai intervāls (intervāls attiecas vai nu uz sākuma datējumu, vai arī beigu datējumu, bet ne abiem kopā). Izvēloties šo vērtību, tiek pievienota vēl viena datējuma forma, lai būtu iespējams norādīt intervālu	[persona mirusi] starp 2005 un 2007
neskaidrs	Lieto, kad ir zināms datējums, bet nav skaidrs, vai tas ir patiess	1980 (neskaidrs)
ap	Lieto, kad zināms tikai aptuvenš datējums	ap 1980
vai	Lieto, lai norādītu divus iespējamus datējuma variantus. Izvēloties šo klasifikatora vērtību, tiek pievienota vēl viena datējuma forma, lai būtu iespējams norādīt otru datējumu	1880 vai 1980
pirms	Lieto, lai norādītu datējumu, kas ir pirms zināma datuma, bet pats datējums nav zināms konkrēti	pirms 1970
pēc	Lieto, lai norādītu datējumu, kas ir pēc zināma datuma, bet pats datējums nav zināms konkrēti	pēc 1970
nenoteikts	Lieto, kad nav zināms konkrēts datējums, bet ir zināma daļa no datējuma. Piemēram, lai norādītu desmitgades vai gadsimtus	198X (20. gs. 80. gadi)
[x] p.m.ē.	Atsevišķa atzīme, lai norādītu, ka datējums ir pirms mūsu ēras	

2.9.2. Atšķirība starp Vārdformu datējumu un Entītes datējumu

ATS ir vairākas pozīcijas, kur ir iespējams norādīt datējumu, kas attiecas uz konkrēto entīti. Lūgums nejaukt entītes vārdformas datējumu ar pašas entītes datējumiem sadaļā *Pamatdati*:

- **vārdformas datējums** – atrodas pie pašas vārdformas un norāda uz datējumu, kad konkrētā vārdforma ir lietota. Katrai vārdformai ir iespējams norādīt tās lietojuma

datējumu. Tas paredzēts gadījumiem, kad, piemēram, personai ir mainīts uzvārds un ir zināms konkrēts gads, kad tas ir izdarīts;

Labot vārdformu ×

Valoda * ?
Latvian × Pamatforma ?

Pilns vārds * ?
Jānis Citādaļs ✎ Numerācija ?

Vārds ?
Jānis Uzvārds ?
Citādaļs

Citi apzīmējumi ?

Tēva vārds ?

Avots ?

Datējums no ?
2002 - - p.m.ē precīzs ? ×

Datējums līdz ?
2012 - - p.m.ē precīzs ? ×

- **datējums entītes pamatdatos** – katrai entītei sadaļā *Pamatdati* ir iespējams norādīt datējumus, kas attiecas uz pašu entīti (nevis konkrētu vārdformu!). Piemēram, personai pamatdatos ir iespējams norādīt *dzimšanas gadu*, *miršanas gadu*, *aizlieguma gadus* un gadus, kad entīte ir *darbojusies* (norāda tikai tad, kad nav zināmi dzimšanas/miršanas gadi).

Pamatdati ? ↑

Atribūti ✎ Labot

Dzimums	vīrietis
Nodarbošanās	
Valoda	
Valsts	

Datumi ✎ Labot

Dzimšanas datums	1982-01-09	Aizlieguma gadi		Darbojies	
Miršanas datums					

3. ATS entītes LABOŠANA

Ja atrod vajadzīgo ATS entīti, bet tiek konstatēta trūkstoša vai neprecīza informācija, entīti ir iespējams labot vai papildināt. To var darīt ikviens.

Lai ATS entīti labotu vai papildinātu, jāatver entītes ieraksts. Lai atvērtu entīti, jāspiež uz actiņas ikonās vai rezultātu sarakstā otrajā kolonnā *ATS ID* uz attiecīgās entītes ATS ID.

# (3)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	Satur	Avots	DO skaits	Darības
1	24/02/05	Jānis Bērziņš					ATS ID	55	

Tiek atvērts personas “Jānis Bērziņš” izvērsta ieraksts.

Personas / Administrācija

Personas / Personas kartiņa

Atvērtā ATS ID: 240920 - Jānis Bērziņš

Sastāve objekti

Vārdzīmji

ierakstu skaits: 10

# (1)	Pilns vārds	Vārds	Uzvārds	Citi apzīmējumi	Tēva vārds	Valoda	Datējums no	Datējums līdz	Avots	Pamatforma
1	Jānis Bērziņš	Jānis	Bērziņš			Undetermined				✓

Pamatdati

Attiecības

Piezīmes un komentāri

Identifikatori

Dubrikāti

Tehniskie dati

3.1. Labošanas režīms

Ja entīte identificēta un tiek konstatēta trūkstoša vai neprecīza informācija par entīti, to var papildināt, atverot labošanas režīmu. Labošanas režīms tiek atvērts, spiežot uz pogas “Labot” augšējā labajā stūrī, melnajā joslā.

json Eksportēt Zinot par kļūdu **Labot**

Parādās uznirstošais paziņojums: “Vai ieslēgt labošanas režīmu?” Jāapstiprina, ka vēlamies labot entīti, spiežot pogu “Labi”.

Kad entīte ir atvērta labošanas režīmā, melnā josla lapas augšā kļūst sarkana:

NB! Kad entīte atvērta labošanas režīmā, neviens cits lietotājs entīti nevar rediģēt. Ir iespējams atvērt vairākas entītes labošanas režīmā, bet vēlams pēc katras labošanas sesijas uzreiz saglabāt izmaiņas.

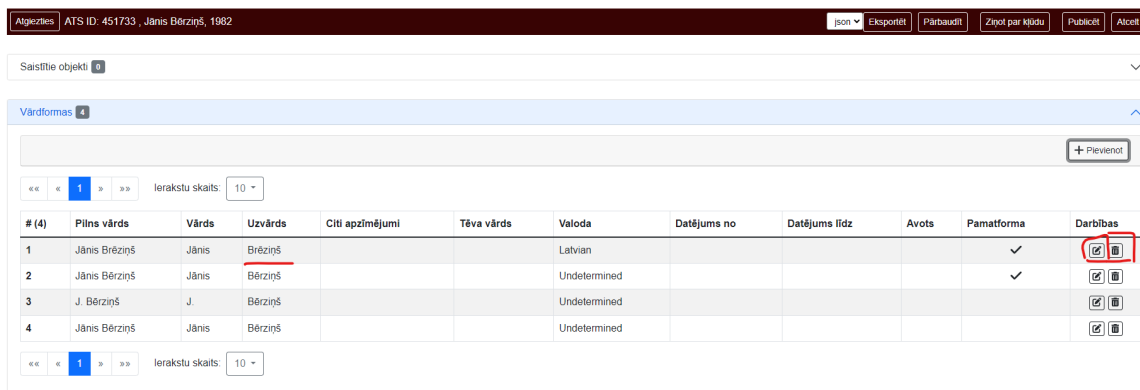
Kad atvērts labošanas režīms, ir iespējams rediģēt katru entītes sadaļu atsevišķi (skat. [2. ATS entītes uzbūve/struktūra](#)). Katram entītes tipam atšķiras atribūti katrā no sadaļām, kurus var labot, bet princips visur ir vienāds. Pēc katras sadaļas labošanas jā saglabā izmaiņas, spiežot pogu "Iesniegt" (uznirstošā loga labajā apakšējā stūrī). Konkrētā sadaļa ir izlabota, bet izmaiņas vēl nav saglabātas. Šādi ir iespējams labot vai papildināt dažādas entītes sadaļas, nepārtraucot labošanas režīmu.

Kad labošana ir pabeigta un vēlamies saglabāt visas izmaiņas, jāspiež poga "Publicēt" (augšējā labajā stūrī), kas pārtrauc labošanas režīmu un saglabā veiktās izmaiņas.

3.2. Labošana

Esot labošanas režīmā, izvēršam sadaļu, kuru vēlamies labot, un atrodam apgalvojumu, kurš ir kļūdainis un kuru būtu nepieciešams izlabot. Piemēram, redzam, ka entītei ir vārdforma, kura acīmredzami ir kļūdaina, to varam vai nu izdzēst, vai labot, nospiežot uz attiecīgās ikonas saraksta labajā pusē kolonnā *Darbības*.

Spiežot uz ikonas , atvērsies uznirstošais logs ar konkrētā atribūta formu (katram atribūtam ir sava forma). Piemēram, šeit redzama personas vārdformas labošanas forma:

Labot vārdformu ×

Valoda * i
Latvian x Pamatforma i

Pilns vārds * i
Jānis Brēziņš ✎

Numerācija i

Vārds i
Jānis

Uzvārds i
Brēziņš

Citi apzīmējumi i

Tēva vārds i

Avots i

Datējums no i
 - -   p.m.ē precīzs v

Datējums līdz i
 - -   p.m.ē precīzs v

Kad ir izlabota kļūdainā informācija, spiežam pogu “**Iesniegt**”. Atribūts ir izlabots, un jūs automātiski atgriezāties entītes ierakstā, kas aizvien ir atvērts labošanas režīmā.

3.3. Publicēšana

Kad labošana ir pabeigta un vēlamies saglabāt visas izmaiņas, jāspiež poga “**Publicēt**” (augšējā labajā stūrī), kas pārtrauc labošanas režīmu un saglabā visas veiktās izmaiņas.

Parādās jautājums: “Vai publicēt veiktās izmaiņas?” Apstiprina ar pogu “Labi”.

Publicēt izmaiņas ×

Vai publicēt veiktās izmaiņas?

Pēc tam, kad entīte ir publicēta, to aizvien ir iespējams *izmantot* konkrētā digitālā objekta aprakstam. Lai attiecīgā entīte tiktu izmantota konkrētajā digitālā objekta metadatu laukā, jāspiež poga “Izmantot” lapas augšējā labajā stūrī.

3.4. Vārdformu valodu labošana

Svarīgi! Gandrīz visām entītēm nav zināma konkrēto vārdformu valoda un ATS tā uzrādās kā “Undetermined”. Labojot entīti, būtu vēlams izlabot arī konkrētās entītes vārdformas, norādot katras vārdformas valodu. Vārdformas valodu var nomainīt, labojot konkrēto vārdformu.

Alglezties | ATS ID: 451733 , Jānis Bērziņš, 1982 | json | Eksportēt | Pārbaudīt | Ziņot par kļūdu | Publicēt | Atcelt

Vārdformas 3

+ Pievienot

« « 1 » » | Ierakstu skaits: 10

# (3)	Pilns vārds	Vārds	Uzvārds	Citi apzīmējumi	Tēva vārds	Valoda	Datējums no	Datējums līdz	Avots	Pamatforma	Darbības
1	Jānis Bērziņš	Jānis	Bērziņš			Undetermined				✓	
2	J. Bērziņš	J.	Bērziņš			Undetermined					
3	Jānis Bērziņš	Jānis	Bērziņš			Undetermined					

« « 1 » » | Ierakstu skaits: 10

Sadaļā *Valoda* jānospiež krustiņš, lai izdzēstu vērtību “Undetermined”, tad jāsāk rakstīt valodas nosaukums un jāizvēlas attiecīgā valoda no valodu klasifikatora (sākot rakstīt, valodas jau tiek piedāvātas):

Labot vārdformu

Valoda *

Undetermined   Pamatforma

Pilns vārds *

Jānis Bērziņš

Numerācija

Vārds

Jānis

Uzvārds

Bērziņš

Citi apzīmējumi

Tēva vārds

Avots

Datējums no

— — — p.m.ē precīzs

Datējums līdz

— — — p.m.ē precīzs

Atcelt **Iesniegt**

Labot vārduformu

Valoda *

lat

- Latin
- Latvian**
- Latgalian

Pamatforma

Numerācija

Uzvārds

Bērziņš

Jānis

Citi apzīmējumi

Tēva vārds

Avots

Datējums no

- -   p.m.ē precīzs

Datējums līdz

- -   p.m.ē precīzs

Atcelt

Iesniegt

4. Jaunas ATS entītes PIEVIENOŠANA

Jebkurā no digitālā objekta metadatu laukiem, kas saistīti ar ATS (*Autors, Līdzradītājs, Temats, Ģeogrāfiskais nosaukums*), ir iespējams pievienot jaunu entīti, ja tā **netiek atrasta** starp esošajām entītēm.

Entītes tips atšķiras atkarībā no digitālā objekta metadatu lauka, kas tiek aizpildīts:

- **Autors** – ir iespējams izmantot tikai personas. ATS uznrstošajā logā tiek parādītas tikai entītes ar tipu *Persona*.
- **Līdzradītājs** – ir iespējams izmantot vairākus entīšu tipus. Šeit drīkst uzrādīt personas, institūcijas, grupas un dzimtas.
- **Temats** – ir iespējams izmantot visus entīšu tipus, izņemot vietas.
- **Ģeogrāfiskais nosaukums** – ir iespējams izmantot tikai vietas entītes.

Ja vēlamies izveidot jaunu entīti, aizpildot digitālā objekta metadatu lauku, kur ir iespējams izmantot dažādus entīšu tipus, vispirms jāatlasa vēlamais entītes tips, spiežot uz konkrētā entītes tipa sadaļas lapas augšdaļā un tad spiežot “Pievienot”:

Atsauces dati

# (53864)	ATS ID	Nosaukums	Izveides datums	Likvidēšanas datums	Valsts	DO skaits	Labo	Darbības
1	35	Latvijas Medicīnas darbinieku arodbiedrība				0		
2	45	Latvijas Akadēmiskā bibliotēka				0		
3	56	Baltic Immunological Society				0		
4	63	Latvijas PSR Valsts latviešu un krievu mākslas muzejs	1944	1964		0		
5	411	Nordic Joint Committee for Agricultural Research				0		
6	467	Latvijas Krievu mācībvalodas skolu atbalsta asociācija				0		
7	520	Biedrība "Salaspils zinātniskais kodolreaktors"				0		
8	729	Apvienoto Nāciju Organizācija. Centre for Disarmament Affairs				0		
9	736	Profesionālās izglītības administrācija (Latvija)				0		
10	747	Special NGO Committee		1969-11-13		0		
11	793	Gesellschaft zum Studium Strukturpolitischer Fragen				0		

Ja vēlamies izveidot jaunu entīti, aizpildot digitālā objekta metadatu lauku, kur ir iespējams izmantot tikai vienu entītes tipu, tad jāatver uznrstošais logs un jāspiež “Pievienot”:

Atsauces dati

Meklēt Izvērstā meklēšana

IDs Meklēt

+ Pievienot

«« « 1 2 3 4 5 6 ... 4826 »» Ierakstu skaits: 50

# (241290)	ATS ID	Pilns vārds	Dzimšanas datums	Miršanas datums	Nodarbošanās	DO skaits	Labo	Darbības
1	384053	Artūrs Vanags				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
2	384721	Aivars Šics				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
3	384830	Edmunds Ozolnieks				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
4	384990	Ivars Ķezbers				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
5	385007	Raimonds Zommers				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
6	385115	Pēteris Sidars				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
7	385149	Kristiana Dimitere				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
8	385335	Olga Ezerlauka				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
9	385485	Veiko Spoltis				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
10	385637	Jūlija Skaidrite				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
11	386048	Sigurds Vidzirkste				0		⬇️ ⬆️ ⬇️
12	386103	Ita Kozakēviča				0		⬇️ ⬆️ ⬇️

Katra tipa entītei izvērstais ieraksts un tajā aizpildāmie lauki ir nedaudz atšķirīgi, bet tiek saglabāta kopējā ATS entītes struktūra (skat. [2. ATS entītes uzbūve/struktūra](#)).

5. ATS entīšu APVIENOŠANA [izstrādē]

Meklējot atbilstošās ATS entītes, nereti tiks atrasti dublikāti vai pat vairākas reizes viena un tā pati entīte. ATS entītes nav iespējams dzēst, bet tās var apvienot, saglabājot svarīgo informāciju un izdzēšot informāciju, kas tiek dublēta un/vai nav nepieciešama.

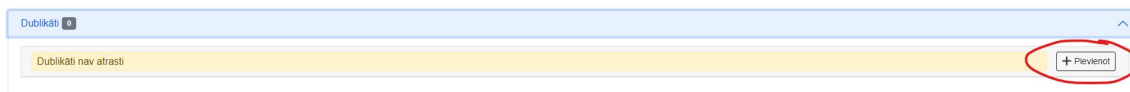
ATS entīšu apvienošanā ir izšķirami divi procesi: apvienošanas kandidātu saraksta izveide un apvienošana.

5.1. Apvienošanas kandidātu izveide

Lai ATS varētu apvienot divas entītes, vispirms tās jāierindo apvienošanas kandidātu sarakstā. Šajā sarakstā krājas entītes iespējamie dublikāti, kurus vēlāk ir iespējams apvienot.

Lai entīti, kas ir dublikāts, ievietotu apvienošanas kandidātu sarakstā:

- 1) jāatrod entīte, kas ir dublikāts, un jānokopē tās ATS ID;
- 2) jāatrod entīte, kura tiek dublēta, un jāatver labošanas režīms; parasti šai entītei ir bagātīgāka informācija, piesaistīti vairāk digitālo objektu;
- 3) jāizvērs sadaļa *Dublikāti* un jāspiež poga "Pievienot";

- 4) uznirstošajā logā jāiekopē dublikāta entītes ATS ID un jāspiež "Iesniegt";

- 5) kad visi dublikātu kandidāti ir norādīti, jāspiež poga "Publicēt" (lapas augšējā labajā stūrī).

Šādi tiek uzkrāts iespējamo dublikātu saraksts, kuru pēc tam var apvienot. Saraksts sinhronizējas abos virzienos. Piemēram, ja entītes A ierakstā norāda, ka tai ir iespējams dublikāts – entīte B –, tad entītes B ierakstā apvienošanas kandidātu sarakstā automātiski parādīsies arī entīte A.

5.2. Apvienošana

Svarīgi! Entītes ir iespējams apvienot tikai tad, kad abām apvienojamajām entītēm ir izslēgts labošanas režīms. Tātad, lai apvienotu entīti, vienmēr pēc iespējamā dublikāta pievienošanas ir jāizslēdz labošanas režīms.

Galvenās entītes ierakstā sadaļā *Dublikāti* veidojas saraksts ar apvienošanas kandidātiem. Kad vēlamies apvienot entītes:

1) jāspiež uz pogas sadaļā *Darbības* pie attiecīgās entītes, kuru vēlamies apvienot;

Dublikāti 1 ^

«« « 1 » »» Ierakstu skaits: 10 ▾

# (1)	ATS ID	Pilns vārds	Izveidots	Darbības
1	385007	Raimonds Zommers	12.03.2015. 06:30:41	

«« « 1 » »» Ierakstu skaits: 10 ▾

2) uznirstošajā logā parādās salīdzinājums starp abām entītēm.

[Apvienošanas apraksts sekos, kad tiks izstrādāta Apvienošanas funkcionalitāte.]